

ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО
КРАЇН ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
(ФРАНЦУЗЬКОЇ)

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет
Імені Павла Тичини

ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО
КРАЇН ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
(ФРАНЦУЗЬКОЇ)

Навчальний посібник
для студентів факультету іноземних мов
освітнього ступеня «бакалавр»

Укладачі: І.С. Лаухіна, О.В. Побережник

Умань

ВПЦ «Візаві», 2017.

УДК [811.113.1+908(44)] (075.8)
ББК [81.471.1-9+26.890] (4 фра)я73
Л 59

*Рекомендовано до друку науково-методичною комісією факультету іноземних мов
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини
(протокол № 3 від 26 жовтня 2017)*

Рецензент: кандидат філологічних наук, доцент Сушкевич О.В.

Л 59 Лінгвокраїнокраїнознавство країн другої іноземної мови (французької): навчальний посібник для студентів факультету іноземних мов/укл. І.С.Лаухіна, О.В. Побережник. – Умань: : ВПЦ «Візаві», 2017.– 280 с.

Навчальний посібник призначається для студентів факультету іноземних мов і містить основні поняття та окреслює коло проблематики дисципліни, висвітлює історичні етапи становлення та розвитку Французької держави та знайомить з історією виникнення та розвитку французької мови. Структура посібника містить основні розділи курсу лінгвокраїнокраїнознавство: географія та історія Франції, державний устрій, символіка та традиції, економіка, наука, мова, освіта, релігія. Матеріал розрахований для вивчення в аудиторний час, та для самостійного опрацювання.

УДК [811.113.1+908(44)] (075.8)
ББК [81.471.1-9+26.890] (4 фра)я73

Передмова

Даний посібник призначений для студентів факультету іноземних мов, які вивчають французьку мову як спеціалізацію після англійської мови і має на меті забезпечити студентів з курсу лінгвокраїнознавства країн другої іноземної мови (французької) інформаційно насиченим навчальним матеріалом з даної дисципліни.

Посібник охоплює весь курс лінгвокраїнознавства за темами, передбаченими програмою: основні історичні етапи розвитку та формування країни, становлення французької мови, освіта, релігія, державний устрій, видатні персоналії, культурологічні відомості, сучасні реалії.

За своєю структурою посібник складається з двох розділів, які відповідно складаються з 26 тематичних розділів. Перший, основний, розділ містить лекційний курс, другий, додатковий, зважаючи на надзвичайну насиченість текстів першого розділу, пропонує тексти-резюме, що можуть бути використані під час самостійної підготовки до семінарських занять.

Матеріал посібника може бути використаний під час аудиторних та позааудиторних занять, а також для самостійного опрацювання студентами, оскільки відповідно до сучасних вимог самостійна робота є невід'ємною складовою навчальної діяльності студентів.

ЗМІСТ

Частина I

1. КАРТА ФРАНЦІЇ.....	8
2. Франція.....	8
<i>Символи Французької республіки. Національні емблемами П'ятої Республіки</i>	
3. Доісторична Франція.....	15
<i>1. Перші свідчення перебування людини на території сучасної Франції. 2. Льодовиковий період. 3. Неандертальці. 4. Кроманьйонці. 5. Кельтський період. 6. Поселення кельтів</i>	
4. Галлія.....	19
<i>1. Галлія. 2. Римська Галлія. 3. Розвиток Галлії в римську епоху. 4. Адміністративний поділ. 5. Романізація. 6. Галльська війна. 7. Військова кампанія 58 року до н. е. 8. Військова кампанія 57 року до н. е. 9. Військова кампанія 56 — 51 років до н. е. 10. Каральні експедиції. 11. Верцингеторикс</i>	
5. Королівські династії. Династія Меровінгів.....	29
<i>1. Династія Меровінгів. 2. Династія Каролінгів. 3. Карл Мартелл. 4. Піпін Короткий. 5. Карл Великий. 6. Людовік Благочестивий. 7. Карл II Лисий. 8. Карл III Товстий. 9. Династія Капетингів. 10. Гуго Капет. 11. Людовік VI Товстий. 12. Філіп II Август. 13. Людовік VIII. 14. Людовік IX Святий. 15. Філіп IV Вродливий. 16. Королі династії Валуа.</i>	
6. Франкське королівство.....	38
<i>1. Держава франків за Меровінгів. 2. Держава франків за Каролінгів. 3. Піпін Короткий. 4. Карл Великий. 5. Франкська держава по смерті Піппіна та завоювання Карла Великого. 6. Управління в імперії Каролінгів. 7. Людовік I Благочестивий. 8. Поділ Франкської імперії. 9. Західна Франкська держава. 10. 11. Розділ Франкської імперії за Верденською угодою. 12. Східна та Західна Франкська держава. 13. Культура. 14. Каролінгське Відродження</i>	
7. Середньовічна Франція.....	54
<i>1. Франкська держава. Столиця. 2. Феодальне володіння. 3. Планагенети. 4. Франція у 1477 р. Королівський домен. Володіння Карла Сміливого.</i>	
8. Епоха великої навали та Франкський період.....	57
<i>1. "Епоха великої навали". Гунни. 2. Франкська держава. 3. Меровінги. 4. Хлодвіг. 5. Навернення Хлодвіга до християнства. 6. Мажордоми. 7. "Ледачі королі". 8. Каролінги. Піпін Короткий. 9. Карл Великий. 10. Нашестя вікінгів. 11. Капетинги. Гуго Капет. 12. Перший хрестовий похід. 13. Столітня Війна. Жанна д'Арк.</i>	
9. Епоха Відродження.....	65
<i>1. Ренесанс у Франції. 2. Реформи та релігійні війни. Католики та протестанти (гугеноти). Генріх IV Наваррський. 4. Людовік XIII та кардинал Рішельє.</i>	
10. Людовік XIV та Величне століття.....	67
<i>1. Абсолютна монархія. Людовік XIV король Сонце. 2. Французька Академія Мистецтва.</i>	

3.Боротьба за чистоту французької мови.

11. Епоха просвітництва. (Le siècle des Lumières).....	69
1. Епоха просвітництва. Людовік XV. Мистецтва, література, науки у XVIII ст. 2. Людовік XVI. Занепад монархії.	
12. ВЕЛИКА ФРАНЦУЗЬКА РЕВОЛЮЦІЯ (1789 - 1799).....	71
1. Генеральні штати. 2. I етап революції (17 червня 1789 - 5-6 жовтня 1789) Штурм Бастилії. 3. II етап революції(5-6 жовтня 1789 - 10 серпня 1792). 4. Перша Конституція5. Якобинці, жирондисти. 5. III етап революції (11 серпня 1792 - травень 1793 року). Паризька Комуна. 6.22 вересня 1792. Проголошення Франції республікою 7. IV етап революції (28 липня 1794-9 листопада 1799) Якобінська диктатура.9.18 брюмера. 10.Підсумки революції. 10. Консулат та імперія.(1799-1814) 11.Реставрація (1814-1830).12.Липнева революція (1830-1848.	
13. I-V Французька республіка.....	77
1.Перша французька республіка 21 вересня 1792. 2.Друга республіка(1848-1852) Друга імперія (1852-1870) 3.Третя республіка (1870-1940) 4. Четверта республіка (1946-1958) 5. П'ята республіка (1958).6. Президенти п'ятої республіки.	
14. Офіційна назва країни, географічне положення Та адміністративно-територіальний поділ.....	80
1.Загальні відомості. 2 . Адміністративно-територіальний поділ 3. Департаменти. 4. Склад території та економіко-географічне положення, клімат..Річки та озера.6.Соціально-політичний устрій.7.Населення .8.Релігія.9. Мова.10.Національні традиції. 11. Кухня. 12. Транспорт.	
15. Господарська оцінка природних умов та ресурсів.....	87
1. Надра. 2.Загальна характеристика господарства. 3.Економіка. 4. Промисловість.5. Енергетика.6.Сільське господарство. 7. Транспорт	
16. Державний лад Франції.....	90
1. Франція-республіка. П'ята республіка. 2. Голова держави. 3. Законодавча влада. 4.Національні збори. 5. Сенат 6. Конституційна рада. 7. Виконавча влада. 8. Релігія. 9. Місце Франції у світі.	
17. Адміністративно-територіальний устрій Франції та взаємини регіонів із центром.....	96
1. Адміністративно-територіальний устрій. 2. Комуна 3. Департамент 4. Регіон. 5. Префект та його роль у самоврядуванні.6. Децентралізація у Франції.	
18. Територія. Географічне положення. Кордони.....	100
1. Склад території та економіко-географічне положення 2. Кордони. 3. Гідрографія.	
19. Французька берегова лінія. Гірська система.....	110
1.Берегова лінія. 2. Головні ріки Франції.Узбережжя 3.Острів Корсика.4. Рельєф. 5. Гірська система країни.	
20. Міста Франції.....	122
21. Париж.....	134
1.Походження назви.2.Гідрографія. 3.Історія заснування міста. 4.Середньовіччя.5.Новий час.6. Демографія.7.Етнічний склад. 8. Кольори Парижа.9.Символіка Парижа. Герб Парижа.	
22. Париж.....	144

23. Французька мова.....155

1. Користувачі у світі. 2. Сім'я мов. 3. Історія
4. Provincia Narbonensis. 5. Проникнення латинської мови у Галлію.
6. Шість періодів розвитку французької мови.
7. «Стразбурзькі присяги.» 8. Мова «d'oïl» мова «d'oc».
9. 1532 р. заміна латини французькою мовою. 10. Chansons de geste.
11. Французька мова у Англії. 12. 1539 р. королівський декрет (ордонанс) Франциска I. 13. Французька академія.
14. Пять груп французьких діалектів 15. Регіональні мови.
16. Сучасна французька мова.

24. Старофранцузька мова.....164

1. Старофранцузька мова. 2. Походження та нащадки.
3. Вплив вульгарної (народної) латини. 4. Вплив германських мов.
5. Найбільш ранні писемні свідчення. 6. Значення старофранцузької мови у лінгвістичній історії. 7. Діалектні варіації та літературна мова.

25. Французька революція і мовна політика.....169

1. Становище французької мови під час французької революції.
2. «Феодальні мови» та французька мова, як символ творення нації.
3. «Декрет про створення та розташування перших шкіль»
4. «Доповідь Комітету громадського порятунку про мови».
5. Соціолінгвістичне опитування абата Грегуара та «Доповідь про необхідність та засоби знищити говірки і зробити загальним вживання французької мови».
6. Французька мова - «мовою великої нації» та «невід'ємна частиною революції».
7. Політика «мовного якобінізму» декрет 2-го термідора II року.

26. Французький революційний календар.....174

1. Запровадження та скасування французького революційного календаря. 2. Літочислення та місяці революційного календаря.

Частина II. Тексти резюме

Мовна політика Франції та мовна ситуація у Франції.....176

1. ІСТОРІЯ.....176

1. Доісторичні часи. 2. Падіння Римської імперії. Франки.
3. Середньовіччя. 4. Людовік XIV. 5. Французька революція.
6. Наполеон Бонапарт. 7. Колонії. Франція у II світовій війні.
8. Шарль де Голль.

2. Римська Галлія.....177

1. Історичні карти Франції. 2. Галлія за Ю. Цезаря.
3. Галлія за Августа. 4. Галлія у 476 р. IV. Франкське королівство.
5. Освіта монархії Карла Великого.

3. Основні віхи історії Франції.....178

1. Давня історія. 2. Завоювання Галлії Ю. Цезарем
3. Франкське королівство
4. Гуго Капет. 5. Хрестові походи. 6. Релігійні війни.
7. Ніч Святого Варфоломея 8. Людовик XIII. 9. Людовик XIV
10. Семирічна війна. 11. Людовик XVI. 12. 14 липня 1789 р.
14. Терор. 15. Наполеон. 100 днів Наполеона Бонапарта.

4. Історичні провінції Франції.....181

1. Термін «провінція» 2. Галлі: найдавніші часи.
3. Римські провінції: устрій
4. Церковні провінції 5. Судові одиниці 6. Військові одиниці .

7. Історичні провінції Франції. Намісництва Франції (1789).	
5. Трохи історії. Галли: найдавніші часи.....	182
1.Галли.2.Римські провінції. 3.Церковні провінції. 4.Військові намісництва.	
6. Історичні провінції Франції.....	185
Намісництва Франції (1789)	
7. Французька революція.....	188
1. Взяття Бастилії. 2. Падіння королівської влади.	
3. Революційний уряд.4. Декларацію прав людини та громадянина.	
5.Революційний уряд. 6. Конвент. 7. Терор. 8. Директорія.	
9. Революційний уряд. Конвент. 10. Терор.	
11. Директорія . 12. Здобутки революції.	
8. Французький революційний календар.....	190
1. Французька буржуазна революція.	
2. 9 термідора. 18 брюмера.	
3. Новий революційний календар.	
9. Консулат. Імперія. Наполеонівські війни.....	194
1. Консулат. 2. Імперія. Наполеонівські війни.	
3. Військові кампанії Наполеона. 4. Перша реставрація. Сто Днів.	
5. Заслання.	
10. ФРАНЦІЯ. П'ЯТЬ РЕСПУБЛІК.....	195
11. Франція ХІХ – ХХ століття.....	198
1.Третя республіка. 2. Колоніальні війни.	
3.Перша світова війна. 4. Друга світова війна.	
5.Генерал Шарль де Голль. 6. Індокитай. Алжир.	
7. Травень 1968 р.8. Європейський Союз.	
13. Сучасний адміністративно-територіальний устрій Франції.....	200
1. Французька республіка – унітарна держава.2. Комуна.	
3.Департамент. 4. Регіон.5. Територіальні одиниці з особливим статусом.	
15. Територія.....	205
1. Рельєф.2. Топографічна карта Франції. 3.Гори.	
4.Плато. 5.Регіони Франції. 6. Рівнини.	
7. Клімат. 8.Ріки.Озера.	
16. Марсельєза.....	215
17.КОНСТИТУЦІЯ ФРАНЦІЇ.....	216
18. Народження Парижа.....	218
19. Адміністративно-територіальний устрій Франції.....	226
20. ФРАНКОФОНІЯ.....	226
21.Лінгвістичні особливості французької мови.....	240
22. Маріанна.....	246
23. Історія виникнення французької мови.....	248
24. 10 причин здобути освіту у Франції.....	250
25. Регіони, з'єднані з 1 січня 2016 року.....	260
26. Ейфелева вежа.....	280

